

PEDAGOGIKA CELESTYNA FREINETA

Działania, które podejmujemy, mają na uwadze przede wszystkim wspomaganie wielostronnego rozwoju osobowości dziecka. Stąd pedagogika **Celestyna Freineta** obecna jest w naszym przedszkolu.

Célestin Freinet (1896 – 1966), pedagog francuski, twórca "francuskiej szkoły nowoczesnej" (*ecole moderne français*). Opracował własną metodę nauczania początkowego, eliminującą podręczniki szkolne i tradycyjne sposoby prowadzenia zajęć lekcyjnych. Metoda wykorzystywała swobodną ekspresję, aktywność i twórcze działanie dziecka. Metodę swą oparł na pracy-zabawie, która najbardziej odpowiada potrzebom dzieci. Pedagogika ta uwzględnia wszechstronny rozwój dziecka, jego potrzeby, możliwości i naturalny sposób życia. Szanuje jego indywidualność i odrębność. Uczenie i wychowanie oparte jest na dialogu, współpracy, odpowiedzialności, tolerancji, rozwijaniu wewnętrznej motywacji, samodzielnych i grupowych doświadczeniach oraz aktywnym współuczestniczeniu dzieci.

Podstawę teoretyczną pedagogiki Freineta stanowi wielokierunkowa ekspresja dziecka: językowa, literacka, plastyczna i muzyczna. Źródłem wiadomości i ekspresji dziecka jest w tej koncepcji przeżyte doświadczenie, które rzutuje na jego wypowiedź w słowie, rysunku, rzeźbie, piosence. Freinet dążył do zapewnienia maksymalnego rozwoju dziecka poprzez jego udział w różnych formach ekspresji. Freinet poświęca również wiele uwagi problemom społecznym, które warunkują powodzenia i niepowodzenia poczynań pedagogicznych w życiu przedszkolnym i szkolnym dziecka. Jeśli chodzi o wiek przedszkolny, podstawowym założeniem wychowawczym jest - jego zdaniem - indywidualne doświadczenie poszukujące dziecka. Zadaniem nauczyciela jest stwarzanie dzieciom warunków do możliwie najszerszego stosowania doświadczeń "po omacku". Polegają one na zorganizowaniu bogatego naturalnego środowiska, w którym dziecko zapoznaje się z otoczeniem, z różnymi jego elementami, zajmuje się nimi, poszukuje.

Założenia pedagogiki Freineta:

- nie ma podziału na dydaktykę i wychowanie
- przedszkole, szkoła nie mogą selekcjonować dzieci na lepsze i gorsze lecz powinny pracować z dziećmi o różnych możliwościach intelektualnych
- w pracy pedagogicznej najważniejszy jest rozwój osobowości każdego dziecka
- pedagogika oparta jest na prawach dziecka, szacunku dla jego osoby, potrzeb i dążeń
- w rozwoju zawodowym nauczyciela ważna jest wymiana doświadczeń
- założenia pedagogiczne realizowane są za pomocą *technik*, które ułatwiają pracę nauczyciela.

Techniki wykorzystywane w pracy z dziećmi, oraz sposoby ich wykorzystania:

- **Swobodne teksty.** Dziecko przedszkolne nie potrafi jeszcze pisać, a więc ta technika jest stosowana w formie nagrywania na kasetę magnetofonową swobodnych tekstów dzieci na określony lub dowolny temat.

- **Doświadczenia poszukujące.** W naukach przyrodniczych bazujemy na obserwacji i samodzielnym działaniu dziecka. Dziecko analizując problem, szuka w sposób naturalny metody rozwiązania go. Ogromną rolę w poznawaniu odgrywają wycieczki, które są źródłem dalszych działań na zajęciach (środowisko przyrodnicze, teatr, muzea, wystawy, zakłady pracy itp.)
- **Swobodna ekspresja plastyczna, muzyczna i teatralna.** Istnieje ścisły związek między ekspresją słowną, a ekspresją plastyczną, muzyczną czy teatralną. W pracy z dziećmi inspiracją jest: muzyka, wiersz, opowiadanie, zdarzenie, wycieczka czy też przeżycie osobiste. Swobodna ekspresja ma ogromny wpływ na rozwój osobowości dziecka, uczy odpowiedzialności za swoje dzieło. Naszym zadaniem jest tworzenie klimatu i nastroju wywołującego chęć do uzewnętrznienia uczuć i emocji dzieci.

TO WARTO PRZECZYTAĆ:

H.Semenowicz, Freinet w Polsce, W-wa 1980

Kłosińska Tatiana, Droga do twórczości: wdrażanie technik Celestyna Freineta, "Impuls", Kraków 2000.